

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 028670 22 Uvp
Banjaluka, 02.11.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića, predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi „K.c.“ d.o.o. T., zastupan po punomoćniku S.Đ. advokatu iz D. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj ... od 28.01.2021. godine tuženog Ministarstva... u predmetu oduzimanja šumskih drvnih sortimenata, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 028670 21 U od 07.02.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 02.11.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog osporenog akta i odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 1.077,50 KM. Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Uprave..., Sektor ..., Odjeljenje B., Š.i., broj ... od 31.12.2020. godine. Tim prvostepenim rješenjem, je od tužioca privremeno oduzeto ukupno 1178.19 m³ neto mase šumskih drvnih sortimenata lišćara i četinarara, ukupne vrijednosti 154.916,00 KM bez PDV, obračunate prema važećem cjenovniku JPŠ „Š.RS“ a.d. S., cijena franko kamionski put, precizno označeni u tački 1.-6. dispozitiva rješenja, sa rokom koji počinje od dana oduzimanja 30.12.2020. godine i traje do dana pravosnažnosti rješenja. Određeno je da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Odbijanje tužbe obrazloženo je razlozima da je osporenim aktom tuženi pravilno žalbu tužioca odbio kao neosnovanu, s obzirom da je prilikom vanredne inspeksijske kontrole tužioca, koja je izvršena u saradnji sa pripadnicima Uprave Kriminalističke policije, MUP RS i radnici Interne kontrole JPŠ „Š.“ R.S., utvrđeno da su na stovarištu a.d. „N.B.“ kao i na lageru pored stovarišta, uskladišteni šumski drveni sortimenti (ŠDS) u vlasništvu tužioca; da većina kontrolisanih drvnih sortimenata nije obrojčena plastičnim pločicama, pa su ih fotografisali; da su u nastavku kontrole na tim ŠDS naknadno zatečene plastične pločice, a inspektorima su naknadno predočeni otpremni iskazi sa datumom kontrole tj. 27.11.2020. godine sa nedostacima o vremenu i roku izdavanja, te kod činjenice da ŠDS hrasta koje su zatečeni na licu mjesta nisu starije sječe od mjesec-dva dana, kao i da na istima nisu zatečeni žigovi, to je nakon završene kontrole od tužioca izvršeno privremeno oduzimanje opisanih ŠDS i istom data potvrda o tom oduzimanju. Shodno navedenom zaključeno je da je inspektor

postupio u skladu sa ovlaštenjima iz člana 57. i člana 38. tačka 7. Zakona o inspekcijama u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 18/20, u daljem tekstu: Zakon o inspekcijama) i člana 72. tačka 5. Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 75/08 i 60/13) i ispravno riješio da se tužiocu privremeno oduzmu opisani ŠDS, kako je i navedeno u stavu 1. dispozitiva prvostepenog rješenja.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilac osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona, drugih propisa, opštih akata i propisa o postupku koji su od uticaja na rješenje stvari. Navodi da se nižestepeni sud u pobijanoj presudi poziva samo na odredbe člana 72. Zakona o šumama dovodeći ih u vezu sa odredbom člana 83. stav 1. istog zakona, ali da se pri donošenju osporenog akta tuženi pozvao na odredbe Pravilnika o obrascu otpremnog iskaza i obrascu otpremnice za promet šumskih proizvoda („Službeni glasnik RS“ broj: 13/09), Pravilnika o prometu proizvoda šumarstva („Službeni glasnik RS“ broj: 25/94) i odredaba Zakona o inspekcijama. Ukazuje da i sud prihvata da postoje otpremnice koje dokazuju da je tužilac kupio određeni dio trupaca, ali u pogledu tih navoda sud ne daje odgovarajuće obrazloženje, jer navodi da se te činjenice ne mogu utvrditi u upravnom postupku zbog čega je ta dokumentacija prosljeđena policijskim službenicima radi utvrđivanja njihove vjerodostojnosti. Kod takvog stanja stvari kada se u toku postupka niko nije upustio u utvrđivanje činjenice da li su otpremni akti u saglasnosti sa izvršenom uplatom određenog novčanog iznosa za ŠDS od strane tužioca, onda se jasnim utvrđuje da je obrazloženje prvostepenog suda u koliziji sa navodima da sadržaj otpremnice ne odgovara nužno trupcima koji se nalaze na lageru. Naime, Pravilnik o obrascu otpremnog iskaza i obrascu otpremnice za promet šumskih proizvoda poznaje dva vida odnosno oblika i vrste dokumentacije na osnovu kojih se vrši promet šumskih proizvoda. Jedan je otpremni iskaz za oblo tehničko drvo, a drugi otpremnica za prostorno drvo i ostale šumske proizvode. Oblik i sadržina otpremnog iskaza i otpremnice su određeni pomenutim pravilnikom, s tim što je nesporna činjenica da ti obrasci označeni brojem 1. i 2. kako u članu 5. a tako i u članu 6. toga pravilnika određuju da se otprema, potpis primaoca, kupca, korisnika šume i šumskog zemljišta izvršava na način da ove obrasce popunjavaju bilo izvršilac šumsko tehničkih poslova šumskog zemljišta u svojini Republike Srpske ili u privatnoj svojini što znači da na sadržaj i formu otpremnog iskaza kupac nema nikakvu mogućnost uticaja. S tim u vezi jasnim se utvrđuje da ukoliko se prihvati činjenica da je tuženi prilikom kontrole preduzimao radnje u smislu člana 56. stav 3. tačka 4. Zakona o inspekcijama (mjere i radnje utvrđene posebnim propisima) onda dovodeći u vezu sa odredbom člana 83. Zakona o šumama, da je zabranjeno uskladištenje i prerađivanje drveta ako nije žigosano na način propisan ovim zakonom i ako nije izdat otpremni iskaz i otpremnica, to bi značilo da se ova odredba može primijeniti samo u slučaju kumulativno ispunjenih uslova, što u ovom slučaju nije ispunjeno, jer je prvostepeni organ na štetu tužioca pogrešno primijenio odredbu člana 72. tačka 5. Zakona o šumama, a samim tim i odredbu člana 83. stav 1. istog zakona koji predstavlja jedan od uslova za podnošenje ovakvog zahtjeva. U vezi povrede propisa o postupku koji su istaknuti kako u tužbi tako i u žalbi nesporno je da prvostepeni organ prilikom određivanja ukupne količine ŠDS, nije pojedinačno odredio koja vrsta ŠDS i u kojoj količini odgovara količini koja nije obrojčena plastičnim pločicama, zatim koja količina i koja vrsta ŠDS uopšte nije žigosana šumskim žigom, te koja količina i koja vrsta ŠDS nema ili ima otisak žiga koji je nečitak, pa se s tim u vezi iz ovakvog obrazloženja praktično dolazi do nemoguće konstrukcije da imamo drvene sortimente koji su u isto vrijeme žigosani šumskim žigom ali je otisak žiga nečitak ili uopšte nisu žigosani šumskim žigom, pa praktično ne znamo o kojoj vrsti i kojoj količini ŠDS se radi. Prvostepeni organ je koristio isti metod ocjene svih ŠDS koji su bili predmet provjere te je utvrdio da ukupna neto zapremina ŠDS od 101,44 m³ sadrži drvene sortimente koji uopšte nisu žigosani, koji su žigosani, ali je otisak nečitak koji na sebi imaju trag pločice ili dio

pločice, ali da iste nije bilo moguće provjeriti odnosno nije bilo moguće utvrditi njihovu evidentiranost kroz otpremni iskaz. Dakle, radi se o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju navedenom u tački 2. dispozitiva osporenog akta. Navodi da je isti slučaj i u tačkama 3., 4. i 5. dispozitiva rješenja, a u vezi tačke 6. dispozitiva vezano za ŠDS za pilanske trupce hrasta utvrđeno je da stanje na otpremnom iskazu ne odgovara stvarnom stanju nakon ponovnog mjerenja u ukupnoj zapremini od 235,79 m³ što opet za posljedicu ima nespornu činjenicu da se radi o stvarima na koji subjekt kontrole nije mogao uticati, pa da se to činjenično stanje nije moglo dovesti u vezu sa navodnom zabranjenom posljedicom koja se stiče donošenjem rješenja o privremenom oduzimanju ŠDS. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači, osporeni akt poništi uz istovremenu obavezu tuženog da tužiocu nadoknadi troškove postupka prema priloženom troškovniku, ili ukine prvostepenu presudu i predmet vrati na ponovni postupak.

U odgovoru na zahtjev tuženi ističe da su navodi zahtjeva neosnovani. Navodeći sadržaj prvostepenog rješenja poziva se na zapisnik o izvršenoj vanrednoj inspekcijskoj kontroli koji je izvršila šumarska inspekcija i koji je sačinjen 29.12.2020. godine i na potvrdu o privremenom oduzimanju proizvoda šumarstva od 30.12.2020. godine, te navodi da je kod tužioca u periodu od 27.11.2020. do 13.12.2020. godine izvršena vanredna inspekcijska kontrola iz oblasti primarne prerade drveta, koja je započeta po nalogu glavnog republičkog inspektora i vršena u saradnji sa pripadnicima Uprave kriminalističke policije MUP RS i radnicima Interne kontrole JPŠ „Š.RS“ a.d. S. U razgovoru sa S.P. direktorom preduzeća a.d. „N.B.“ utvrđeno je da su ŠDS na stovarištu „N.B.“ u vlasništvu tužioca čiji je vlasnik i osnivač S.K., te da tužilac ima ugovor o usluzi izrade drvnih sortimenata sa preduzećem „N. B.“, da direktor tužioca nije mogao prisustvovati kontroli, da je izvršen uvid u ŠDS zatečenih na lageru preduzeća „N.B.“ i nedaleko od stovarišta i konstatovano stanje, izvršen uvid u otpremne iskaze i izvršeno mjerenje spornih ŠDS koje je detaljno opisano, pa shodno odredbi člana 1. stav 2. Zakona o šumama, čije se odredbe primjenjuju na sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na oblik svojine, primjenom odredbe člana 72. Zakona o šumama, a u vezi sa članom 83. stav 1. istog zakona odlučeno je kao u dispozitivu prvostepenog rješenja. Odlučna činjenica za takvo rješavanje je da su ŠDS posječeni i pomjereni (transportovani) od panja, a da isti prije toga nisu bili obilježeni, obrojčeni i snabdjeveni otpremnim iskazom, ili su bili obilježeni ali ne i obrojčeni i obratno obilježeni i obrojčeni ali se stvarno stanje šumskih proizvoda stavljenih u promet razlikovalo od podataka iz otpremnog iskaza i na kraju dio oduzetih ŠDS je bio obrojčen i obilježen, ali ne i snabdjeven otpremnim iskazom. Prema odredbi člana 33. stav 2. Zakona o šumama, javno preduzeće šumarstva ima pravo da oduzme drvo ako je stavljeno u promet suprotno tim odredbama. Oспорava navode o povredi pravila postupka i nedostataka dispozitiva prvostepenog rješenja jer je prvostepeni organ jasno u dispozitivu u tačkama 1. do 6. odredio količinski i po vrstama ŠDS koji su bespravno stavljeni u promet te naveo razloge oduzimanja i putem tabela jasno za svaki sortiment te po količinama i vrstama naveo razloge zbog kojih se oduzimaju. Prvostepeni organ nije bio dužan u dispozitivu definisati količine sortimenata za svaki nedostatak pojedinačno jer bi takav dispozitiv bio sve, samo ne jasan, kratak i precizan pa ne postoje nedostaci na koje tužilac ukazuje u zahtjevu. Uz sve navedeno, predmet prvostepenog postupka nije bilo utvrđivanje krivice ili odgovornosti za bespravno stavljanje u promet spornih ŠDS odnosno za istinitost podataka iz otpremnih iskaza niti je to u prvostepenom rješenju konstatovano, već je samo nadležni organ privremeno oduzeo robu koja je stavljena u promet suprotno imperativnim zakonskim odredbama, što je bila njegova dužnost i obaveza. Imajući u vidu sve navedeno smatra da je tuženi a i prvostepeni organ postupio u skladu sa Zakonom o šumama i podzakonskim propisima koji su na osnovu istog doneseni. Predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je u periodu od 27.11.2020. godine do 30.12.2020. godine, izvršena vanredna inspekcijska kontrola, od strane šumarske inspekcije, koji su na terenu bili zajedno sa pripadnicima Uprave kriminalističke policije, MUP Republike Srpske i radnicima interne kontrole JPŠ „Š.R.S.“. Kontrola je izvršena na stovarištu a.d. „N.B.“, kao i na lageru pored stovarišta, kada je utvrđeno da su ŠDS, koji su zatečeni uskladišteni na tom stovarištu i lageru, u vlasništvu tužioca, koji sa tim preduzećem ima zaključen ugovor o usluzi obrade drvnih sortimenata. Direktor tužioca se izjasnio da ne može prisustvovati kontroli, ali se u toku kontrole pojavio poslovođa V.K. i R.K. zaposlen u preduzeću „N.B.“ T. Izvršen je uvid u drvene sortimente, koji su zatečeni i uskladišteni, te utvrđeno da većina ovih kontrolisanih drvnih sortimenata, nisu bili obrojčeni plastičnim pločicama, pa je izvršeno i fotografisanje zatečenih ŠDS, a neki su obilježeni sprejom u boji i kredom. Kontrola je trajala više dana, a naknadno su se, na nekim ŠDS, koji na početku kontrole nisu imali plastične pločice, iste zatekle u nastavku kontrole, a inspektorima su naknadno predloženi i otpremni iskazi, na kojima je upisan datum 27.11.2020. godine, kao prevoznik je upisan „D.e.“ T., kao kupac „K.c.“ T., kao i da je otprema izvršena od strane M.G. iz odjela 200 PJ G.V.U., Radna jedinica „O.“. Na otpremnim iskazima, koji su svi glasili na određenu količinu ŠDS, upisan je isti datum, koji je i dan početka kontrole, a nije upisano vrijeme izdavanja niti rok važenja. Sve ovo proizlazi iz zapisnika o izvršenoj vanrednoj inspekcijskoj kontroli tužioca, u kojem je detaljno navedeno utvrđeno činjenično stanje i uz koji je dostavljen tabelarni prikaz drvnih sortimenata, koji su bili predmet kontrole, kao i obim, dužina i zapremina, te da li posjeduje žig i da li konkretni trupac posjeduje pločicu. Detaljno je opisano na koji način je izvršeno mjerenje drvnih sortimenata, kojem su prisustvovala naprijed navedena lica zaposlena kod tužioca i preduzeća „N.B.“ T., pripadnici MUP Republike Srpske, te lica zaposlena kod JPŠ „Š.R.S.“. Konstatovano je i da ŠDS hrasta, koji su zatečeni na licu mjesta, nisu starije sječe od mjesec - dva dana, te da se na istima ne nalaze žigovi. Izvršena je i vanredna kontrola u odjelu 200 PJ „G.V.U.“ iz kojeg navodno potiču ŠDS hrasta i sačinjen zapisnik 22.12.2020. godine i konstatovano da u istom odjelu u sječini nisu primijećeni panjevi koji ukazuju na sječicu u navedenom periodu, a ni na traktorskoj vlaki koja vodi prema odsjeku „c“ u kojem se nalaze najveće količine hrastovih stabala nisu primijećeni svježiji tragovi šumskih zglobnih traktora, a u navedenom odjelu evidentirani su radovi u mjesecu februaru, a zatim u novembru. Nakon inspekcijske kontrole, od tužioca su oduzeti ŠDS, o čemu se zatiče potvrda o privremenom oduzimanju navedenih ŠDS.

Shodno navedenom činjeničnom utvrđenju, prvostepenim rješenjem od 31.12.2020. godine utvrđeno je da se privremeno oduzimaju ŠDS od tužioca u čijem posjedu su se nalazili u vrijeme kontrole uz kompletnu specifikaciju a primjenom odredbe člana 38., 39., 56. i 75. Zakona o inspekcijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/10, 109/12, 117/12 i 44/16), a u vezi sa članom 83., 72. i 100. Zakona o šumama, te relevantnim pravilnicima. Osporenim aktom se žalba odbija, a presudom odbija tužba kao neosnovana i održava na snazi osporeni akt.

Neosnovan je prigovor tužioca o pogrešnoj primjeni propisa odnosno pogrešnoj primjeni člana 72. i u vezi sa članom 83. Zakona o šumama, jer se Zakon o šumama kako to proizlazi iz odredbe člana 1. stav 2. primjenjuje na sve šume i šumsko zemljište bez obzira na oblik svojine. Prema odredbi člana 72. stav 1., 2., 4. i 5. Zakona o šumama nadležni

inspekcijski organ ima pravo da oduzme drvo koje je pomjereno od panja, a nije žigosano i obrojčeno, odnosno koje je stavljeno u promet prije nego je žigosano, obrojčeno i snabdjeveno otpremnim iskazom.

U konkretnom slučaju, a s obzirom da su kontrolisani ŠDS zatečeni na stovarištu a.d. „Nova Borja“ kao i na lageru pored stovarišta, što znači da je drvo voženo od panja i lagerovano kod navedenog preduzeća, te kod činjenice da u vrijeme kada je kontrola započeta 27.11.2020. godine nisu bili propisno obilježeni i da tužilac nije imao otpremni iskaz kao dokaz o porijeklu drveta proizlazi da je drvo suprotno odredbi člana 72. stav 1. Zakona o šumama, voženo od panja prije nego je propisno žigosano i obrojčeno. S obzirom da je nakon toga, takođe bez propisanog označavanja i bez postojanja otpremnih iskaza, izvršeno njegovo lagerovanje i skladištenje, pravilno je zaključeno da je takvo postupanje suprotno odredbi člana 83. stav 1. Zakona o šumama.

Uz navedeno, a kako je u toku kontrole, naknadno izvršeno djelimično žigosanje i obrojčavanje pojedinih ŠDS, a takođe su naknadno dostavljeni otpremni iskazi za određeni dio kontrolisanih ŠDS, to su pravilno isti od strane prvostepenog organa prihvaćeni kao dokaz i izuzeti od tužioca u cilju utvrđivanja njihove vjerodostojnosti. Ovo prije svega što su sadržajno imali određene nedostatke, jer nije upisano vrijeme izdavanja niti rok važenja, a posebno jer je na istima upisan isti datum 27.11.2020. godine, koji je i dan početka kontrole i na svima je označeno da je otprema izvršena od strane iz odjela 200 PJ Gornja Velika Usora, Radna jedinica „Očauš“. Izvršena je i vanredna kontrola na tom terenu i utvrđeno da nisu primijećeni panjevi koji ukazuju na sječu trupaca u posljednja dva mjeseca, kojem periodu sječe odgovaraju lagerovani trupci, što sve daje osnov sumnji u vjerodostojnost tih otpremnih iskaza.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda ispunili su se uslovi iz odredbe člana 72. stav 5. Zakona o šumama za privremeno oduzimanje zatečenih ŠDS, jer su stavljani u promet suprotno navedenim zakonskim odredbama. Inspektori su postupili u skladu sa svojim ovlaštenjima iz navedene odredbe Zakona o šumama i u vezi sa odredbom člana 38. tačka 7. Zakona o inspekcijama, a od vjerodostojnosti izuzete dokumentacije zavisiti će odluka o sudbini oduzetih ŠDS.

Nema osnova ni prigovor o povredi pravila postupka jer da prilikom određivanja ukupne količine oduzetih ŠDS, nije pojedinačno određeno koja vrsta ŠDS i u kojoj količini odgovara količini koja nije pravilno obrojčena, odnosno žigosana šumskim žigom te koja količina i koja vrsta ŠDS nema otisak žiga koji je nečitak. Ovo iz razloga što su svi ŠDS koji su oduzeti prvostepenim rješenjem, kako je već naprijed navedeno posječeni i pomjereni (transportovani) od panja, a nisu bili pravilno obilježeni pa i nije bila obaveza prvostepenog organa da definiše sortimente za svaki nedostatak pojedinačno, a što bi i po ocjeni ovog suda dovelo do nejasnoće dispozitiva. U dispozitivu prvostepenog rješenja u tačkama 1. do 6., su ŠDS koji su bespravno stavljani u promet jasno određeni po količini i po vrstama, a u obrazloženju putem tabela detaljno opisano i za svaki sortiment navedene količine i razlozi zbog kojih se oduzimaju, pa se takvo pojedinačno određivanje ne čini bitnim za odlučivanje u ovoj upravnoj stvari.

Pobijanom presudom je odgovoreno na sve pravno relevantne navode tužbe i pravilan je zaključak suda da u postupku donošenja prvostepenog i osporenog akta nisu povrijeđena pravila postupka, niti materijalni propis koji je primijenjen u ovom slučaju.

Kod takvog stanja stvari, a kako ni ostali navodi tužioca nisu od uticaja na zakonitost, po ocjeni ovoga suda, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija a na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Obzirom da je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, tužilac nema pravo na naknadu troškova postupka, pa se zahtjev odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 49. i 49. a) ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić